

Del: Voved (definirawe na problemot i opis na postojnata sostojba vo R.Makedonija)

1.1. Definirawe na problemot

Vo dosegašnoto avtohtono odvivawe na tranzicionite procesi bez dovolna meĊusebna koordinacija vo našata država se pojavija socijalni problemi kako što se: nevrabotenosta, siromaštijata, nesigurnosta pri rabotata i prihodite, ekonomskata i socijalnata ekskluzija, nemožnosta za školuvawe na decata, emigracija na mladite obrazovani lica vo stranstvo i sl.

Najakuten e problemot na nevrabotenosta koja pretstavuva i predizvikuva nedovolna iskoristenost na domašnite resursi doveduva do namaluvawe na dohodite na naselenieto i e voved vo siromaštijata. Toa e problem što se provlekuva dve-tri decenii nanazad bidejći bil prisuten i pred otpoçnuvaweto na procesot na tranzicijata, koja dopolnitelno go prodlaboçi i pothrani problemot na nevrabotenosta. Priçini za toa se: strukturnite promeni vo stopanstvoto

procesot na privatizacija

nefleksibilnosta na pazarot na rabotna sila

problemot na necelesna i relativno loša stistika

netransparentniot kvalitet na obrazovanie

neadekvatnoto sproveduvawe na tekovnota makroekonomska politika

otsustvoto na privatniot sektor i t.n.

1.2. Opis na postojnata sostojba vo Republika Makedonija

Od početokot na tranzicijata stapkata na nevrabotenost se zgolemuva dodeka stapkata na vrabotenost počna znaçitelno da se namaluva i toa od 49% na 38.1% vo 1997 god. Vo ovoj period nastanuva golemo prestrukturirawe na golemite pretprijatija vo državna sopstvenost, pri što rabotnicite koi bea vo stečaj bea otpušteni, dodeka rabotnicite od prestrukturiranite pretprijatija bea ispraçani na prinuden odmor i predvremeno penzionirani. Kako rezultat na ovie tranzicioni procesi, stapkata na nevrabotenost znaçitelno se zgolemi od 20.3% vo 1990 god. na 36.2% vo 1997 god.

tebela 1

Njnovite podatoci ukažuvaat deka vo 2003 god. nevrabotenosyta postignuva alarmna stapka od 36.7%, što ukažuva na evidentno pokaçuvawe od predhodnata 2002 god. koga taa iznesuvaše 31.9%. Od druga strana stapkata na vrabotenost vo 2003 god e poniska za 3% vo sporedba so predhodnata 2003 god. Vaka realiziranata enormno visoka stapka na nevrabotenost e mnogu daleku od standardite na EU kon koi se stremime t.e odaleçuvame, i prestavuva istovremeno najvisoka stapka na nevrabotenost vo Evropa. tabela 2.

Strukturata na nevrabotenosta voobiçaeno se analizira preku nejjino fokusirawe po odredeni kriteriumi, kako što se: starosna struktura, obrazovna struktura, polova struktura, godini na čekawe (na barawe rabota) i t.n.

Vo strukturata na nevrabotenite vo Makedonija, dominantno e učestvoto na pomladite lica, na nekvafikuvanite rabotnici i na onie so nedovolno rabotno iskustvo.

Spored starosnata struktura najvisoka stapka na nevrabotenost od okolu 65% e kaj mladite na vozrast od 15 - 24 god. koja posebno zagrižuva i e glavnata priçina poradi koja mladite go prodolžuvaat svoeto obrazovanie so što go odložuvaat vleguvaweto na pazarot na trudot. Najniska stapka na nevrabotenost e zabeležana kaj licata na vozrast od 35 -49 god. so 27.1%

...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com